

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, $\frac{1}{2}$ évre 6 frt, $\frac{1}{4}$ évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, $\frac{1}{2}$ évre 7 frt, $\frac{1}{4}$ évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyiltér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDARTÁRSÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

A hercegprimás beszéde.

— Fővárosi levél. —

Budapest, április 19.

(—y) Az egész művelt világon régen tapasztalt dolog, hogy mihelyt a liberális szellem egy-egy hatalmas áramlatának határa alatt áll az emberiség, meg-megjelenik a látóhatáron a sötétségnek egy mesterséges dicsfénytől övezett alapja, a kinek ajkairól mintegy „de profundis” hangzik fel a multak dicsőítése — mint ha akkor minden jó, minden tökéletes lett volna — s ezzel kapcsolatosan korholása mindannak, a mi jelenlegi és a mi haladás, s aki kenetteljes hangon, a sziveinken keresztül akarja az utat egyenetlen elménkbe oly eszméknek a melyeket századok tapasztalata és tanulmánya hamis eszméknek és távtanoknak nyilvánított.

A művelt világ eseményeit és megnyilatkozásait figyelemmel kísérve, kinek ne jutnának eszébe azok a pápai encyclikák, a melyek az állam és társadalom különböző kérdéseibe beleértve magukat, meg-megkísérik az emberiség tudatába oly eszméket belecsempészni, a melyek tetszetős vagy kevésbé tetszetős alakban feltárlva, egyben mind megegyeznek abban, hogy kedveznek egy bizonyos hatalmi tényező érdekeinek.

S a ki hazánk legutóbbi éveinek politikai és társadalmi eseményeit figyelmes szemlélődés tárgyává teszi, bizonyára emlékezik még ama fegyvercsörtetéshez hasonlóan hangzó ékesszólással elmondott beszédre, a melylyel pár év előtt Nagy-

váradi tudós püspöke a középkort állította oda mint az emberi haladás netovábbját, azt a középkort, a melyben minden le volt nyugózva a mi szabad egyéni megnyilatkozás volt, hacsak nem illett az akkori közélet korhadt keretébe.

Ime a legújabb nyilvánulása a sötétség szellemének: Vaszary Kolos Magyarország biboros hercegprimásának mai beszéde, melylyel a Szent-István-társulat közgyűlését megnyitotta. Vaszary egész egyénisége sima. Gondosan rejtegeti a közönség előtt, amelyhez szól, a polemia érdekesebb oldalait. S amely édesdeden lágy a hangja, ép oly finom puhasággal szövi a beszéd szálait, azzal a számító célzattal, hogy egy-egy igaz eszme révén be fog lopózni hallgatói s olvasói szívébe az a hangulat, melyet előidézni egyháza helytelenül felfogott érdekében célszerűnek tart. A biboros hercegprimás ragyogó ékesszólással eseteli a család nagyfentosságát az állami és társadalmi életben és beszéde e részében valóságos csillog az igazság fényétől. Csak közbe-közbe szó egy-egy olyan megjegyzést, a mely — hogy aktuálisnak ne látszassék, és mégis aktuális legyen — Rómáról mondja el, hogy az eltörpült utódok a hatalomért küzdő egyes nagyravágók zsoldjába szegődnek, eladják a forumon szavazatukat, a harczmezőn karjukat s lelkük sivárságában nem szabadságot, nem jogot követelnek, hanem csak „penemet circenus.” A következtetésben meg éppen oda lyukad ki, hogy ez a család a maga szentélyében meg van támadva. Itt már a célzat nyilvánvaló. S itt már a fényes

közjogi állással is bíró főpap hatalmas decrescendoban oly sötét jövődölésekbe bocsátkozik, a melyek e hazának, e nemzetnek, mely virágzásának teljében ma holnap a második évezred küszöbét lépteti, Lengyelország pusztulását jósolja. Nézzük csak meg e gondolatfüzért egy kissé az egyszerű logika tiszta világánál. Mi biztosítja jobban a családnak oly érzékenyen féltett igényét? vajjon az a mai zilált állapot, amely mellett annyi ezer meg ezer esetben a családnál még léte, fennállása is kétséges, úgy hogy a családi állapothoz fűződő jogokat és köteleességeket sokszor nincsen emberi elme, amely kibontakoztassa a bizonytalanság homályából, vagy a szilárd jogi szabályozás, melyet egy egész művelt világ közvéleménye parancsolólag követel, s melynek keretein belül szabadabban, mert biztosabban fejlődhetik az igazi, a szív benső sugallatában gyökerező itélet is.

Nem, tudós főpapunk! az ön szeméi tévednek. Midőn ezen hatalmas intézmény életbeléptének küszöbén állunk, akkor nem alkonyodik, a mint ön mondja, hanem a szabadelvűség hajnala dereng, ami lehet önre pillanatnyilag kényelmetlen, mert felébreszti álmadozásából, de ami tényleg egyedül biztosította eddig is az ön egyházának virágzását és uralmát. Kár ezért azt jósolni, hogy mi ezredévünk jövődöléses ünnepén nem hálaimákat fogunk rebegni a mindenhatóhoz, s dicsőséget kérni a jövő ezredekre is, hanem hogy szabadságunk visszaadását fogjuk kérni, mint hogy a szegény lengyel nemzet, Istentől oly hiába kéri!

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Sötét vázlatok.

(Vége.)

II.

Tisztelendő ur, lassabban az istenért, hiszen az a két kis szerencsétlen nem képes úgy futni a koporsó után!

Ha lenne valaki, a ki ezt a néhány szót elmondja, oh, de senki sincs. Kinek fáj az, hogy ha az ő apró vézna lábaoskákat a sebes járás feltöri, ha gyöngye mellők hörgő libegést hallat; ha könnytől nedves pöffedt arcaikat véresre fujja ki az őszi szél.

Csak nekik, egyedül. Az egyetlen, a ki érezte, sokszorosan érezte az őket sújtó fájdalmakat, ott fekszik előttük az egyszerű teketére mázolt koporsóban. Mint sietnek vele a lovak, persze hajszolja őket a mámoros kocsis, nem tudja, hogy annak a két árvának annál édesebb volna ez az út, minél tovább tartana. Kicsi szívük már ismeri e rejtett értelmű szót: halál; ismerik ezt az utat s érzik, hogy kimondhatatlan gazdagok, míg végére nem érnek: mert csak addig bírják a különös fermáju faalkotmányt, mely mindenüket, legdrágább kincsüket rejti magába; a legszeretőbb édes apát!

Oh, az a csúf, förtelmes halál! hogy szerettek volna tőle menekülni és mégis rájuk talált. Először az édes anyjukat vitte el, sötét

gyászba hagyva a kicsi kunyhót, hol eddig csak a boldogság, megelégedés vert tanyát. Oh, a kunyhó is tud gyászolni! Lakója, a nagy edzett munkás nem tudta nézni ezt. Nézd, nézd, kiabált a kunyhó ha belépett, rendetlen, piszkos vagyok, a gyermekek kiállhatatlan szurtosok, hol az asszony hogy rendbehozzon, tisztán tartson minket?

— Anyánk! ... anyánk! — nyöszörögte a két gyermek.

Ilyenkor az erős ember leborult a recsegő tulipántos asztalra. Nagy, bizonyos fejét két karjára ejtette, úgy kesergett. Nem sirás volt az; a paraszt Herkules nem ismert könnyeket — csak hörögve szakadt föl kebléből egy szét-tépett sóhaj, iszonyatos jajjaként a megkínzott szívnek.

A két gyermek félénken bujt össze, hanem a kunyhó nem ismert — könyörtületet; hozz másikat! hozz másikat! kiabálta szüntelenül.

Vége is: megkellett válniok. Ugy érezte; nincs asszony ki betöltse az első helyét. Ha őtet megbecsülné is, de ezekre a kicsi árvákra tudna-e jó szemmel nézni, s neki elég volna egy gyöngédtelen tekintet, hogy ... de miért erre gondolni is. Azért erős férfi ő, hogy apa, anya legyen. Elme egy más vidékre, hol nem nehezedik ugy szívére az elmult boldogság sokféle emléke. dolgozik kettőztetett szorgalommal, mint a hogy szájalom által megkettőztetett szeretettel vette körül „kis boldogtalan”-ait.

Az új idegen tanyán eljött hozzájuk a rettegő vendég. Sötét éjszakán megkocogtatta az ablakot. Jöjj velem! parancsolá, s a szív egyszerre megszűnt működni. Az egészségtől vörös arc ijeszto fakóvá változott, a dolgos kez megmerevedett; — a két gyermek — az összes gyászkeserű — támasz, gondviselő nélkül maradt.

Ki törődik velük? Jótékony egyesületek megnyitják számukra ama kényelmes és biztos otthont, melyet hasonló sorsu gyermekek részére építettek? Oh nem! hiszen nincs protekciójuk. A közönség? szintén nem. A tömeg botránkozik, szánakozik és — felejt. A szomszédok? talán a szegény napszámosnak, a nyolcos gyermekével, ki durva szitkokat, kemény ütlegeket kapott eddig is féltékeny urától az árvák iránt kimutatott részvételeért? A tisztelendő atya, ki sietve morzsolja el a miatyánkot, s mint jött: rohan haza, mert hisz olyan szükséges a kaláber parthoz a negyedik.

Egyik sem ezek közül.

Kényelmes urilak nehéz függönyös ablaka mögött, puha vankosok közé támasztva, szenvedő nő ül. Időnkint kitekint az utcára, az előtte nyüzsgő élet látása pár percre elvonja figyelmét szánalmas helyzetéről. Erzeny szívére beteg idegeire nyomasztólag hat a részvét nélküli temetés látása, képzeletét élénken foglalkoztatja az árvák sorsa. Remegéssel nyomja meg a villanyos gombot, s rendelkezik a gyermekek idehozatala iránt.

Az ön elődei nem így tettek! Azok, ha kellett, kardot fogtak a hazáért, de hogy a haza el fog veszni, ilyen feltételezéssel még poptica licentieként szónoki hasonlatokban sem éltek.

No de tévedni, emberi dolog. Lám, az ön elődei, az egyházhatalom legfőbb polczán, a római széken, Gallileét bebörtönöztették és halálra üldözték azon tana miatt, a melyet ma az önök iskoláiban is tanítanak. Reméljük és hisszük, hogy a katolikus egyház, a mely oly kitűnően tudott mindig alkalmazkodni a fejlődés külső körülményeihez, tán nem is olyan messze időben azt is tanítani fogja iskoláiban, mily üdvös dolog a családi élet alapjának, a házasságnak az a szilárd szabályozása, a mely a hit élet igazi fejlődését is a leghathatósabban biztosítja, s ami azon, ma önök előtt még gyűlöletes névvel bír: kötelező polgári házasság.

BELFÖLD.

A főrendiház bizottságából.

A főrendiház pénzügyi bizottsága 1894. évi április hó 21-én, (szombaton) délelőtt 11 órakor ülést tart. Tanácskozási tárgyai:

1. A valuta szabályozáshoz szükséges aranykészletek ellenőrzésére kiküldött országos bizottság jelentése tárgyában.

2. az 1893-ik évi számadási év I. és II. negyedében előfordult tulkiadásokról és hitelátruházásokról;

3. az 1893-iki számadási év III-ik negyedében előfordult tulkiadások és hitelátruházásokról;

4. a Magyarország és Horvát-Szlavonországok közt 1890. évre eszközölt leszámolás megvizsgálásáról; és

5. az 1892-ik évi állami zárszámadásról; az 1892. számadási év pótnegyedében előfordult tulkiadások, előirányzat nélküli kiadások és hitel átruházásokról, az országos tanítói nyugdíj- és gyámalap 1892. évi kezeléséről; és az aldunai vaskapu-szabályozás 1892. évi munkalatairól és költségeiről szóló jelentése tárgyában hozott képviselőházi határozatok bizottsági tárgyalása.

Az igazoló bizottság 1894. évi április hó 23-án (hétfőn) d. e. 11 órakor ülést tart. — Tárgy: A főrendek jegyzékének folytatólagos kiigazítása és öt rendbeli jogosultság elismerését szorgalmazó kérvény tárgyalása.

A közgazdasági és közlekedési bizottság 1894-ik évi április hó 22-én (vasárnap) d. e. 11 órakor ülést tart. Tanácskozási tárgyai: 1. A budapest-esztergomi; 2. a kaposvár-macso-

ládi; 3. a Gunjától Bosznia határáig; és 4. a versecz-kubini h. é. vasút engedélyezésének megtörténte tárgyában beadott miniszteri jelentésekre hozott képviselőházi határozatok tárgyalása.

Az iparosok és a hetivásárok.

Arad, április 20.

Aradvármegye csütörtökön tartott évnegyedes közgyűlésén a törvényhatóság a megyebeli iparosoknak több kérvényét intézte el, mely szigorúan körvonalozza az iparosoknak a heti vásárokon való elárúritási jogát. Az eddigi szabályrendelet szerint némely község iparosai nem boldogultak azért, mert heti vásáros alkalmakkor idegen iparosok elárasztották a piacukat; más községben pedig, bár iparosai nem elégitették ki a közönség szükségletét az volt a baj, hogy a régi szabályrendeletek szerint idegen iparosnak felütni a sátorfáját a piacon, így a község egy részt eleset a helypénz jövedelemtől, másrészt szükségleteit idegen községben kellett beszereznie. A törvényhatóság és érdekelt főszolgabírói hivatalok átiratai értelmében az idegen iparosoknak a heti vásárokon való megjelenése és iparkészítményeinek elárúritása tárgyában a következő határozatokat hozta.

A borossebesi járás főszolgabírói hivatal tárgyában alkotott heti vásároknak az idegen iparosok által való látogatása törvényhatósági szabályrendelet 1. §. 2. pontjának módosítását kéri, mely a jószáshelyi heti vásároknak a timár iparosok által való szabad látogatását meg engedtetni kéri.

A közgyűlés erre vonatkozólag elfogadta a következő határozati javaslatot.

Jószáshelyen önálló, vagyis rendszeres műhelylyel bíró timárok nincsenek, hanem úgy a helyben lakó, mint azon idegen timárok is, a kik a heti vásárok látogatási jogainak biztosítása érdekében fiók-telepeket állítottak, ezeket oly kezdetleges módon szerelték fel, hogy a szükségletet kielégíteni képtelenek. Jószáshelyen, a heti vásároknak, idegen timárok által való látogatása meg engedtetni határozatik.

A nagyhalmágyi kalaposok és a z idegen községbeli kalaposoknak a hetivásár látogatásának eltiltása iránt kérvényt adtak be a törvényhatósághoz. A vármegye közgyűlése egyhangulag elfogadta a kérvényre hozott következő határozatot:

Nagyhalmágyon lakik két kalapos: Ma-

gyarosi János és Virág Sámuel, akik a kalapokat teljezen saját műhelyében állítják elő s a heti vásárok szükségleteit képesek minden irányban kielégíteni. Ez okból is az aradi kereskedelmi és iparkamara pártoló véleménye folytán a kérelem teljesítése mellett Nagy Halmágyon a heti vásároknak idegen kalaposok által való látogatási joga megvonatni határozatik.

Nagy-Zerind község képviselőtestülete kérvényt nyújtott be az iránt, hogy engedtessek meg az idegen községek csizmadiainak a heti vásár látogatása.

Nagy-Zerind községnek a hetivásárok teljes felszabadítása iránti kérelme nem teljesíthető azért, mivel a főszolgabíró jelentése szerint helyben hét csizmadia és két cipész lakik, akik a heti vásári szükségletet kielégíteni képesek.

A módosítások a következők:

a) Jószáshely község neve, mely eddigelé a szabályrendelet 1. §. 2. pontjában azon községek között fordult elő, melyekben a heti vásárok látogatása csak a timárokon kívüli idegen iparosoknak engedtetik meg, — innen törülve az 1. §-ba, t. i. azon községek közé vétetik át, a melyek heti vásárait bármely iparágbeli iparosok felkereshetik — és

b) Az 1. §. b pontja következő új szöveget nyer „Nagyhalmágy községben a timár és kalapos iparosok kivételével a többi összes iparosoknak.“

KÜLFÖLD.

A kóburgi nász.

Az európai uralkodó háznak harmincz tagja ült Kóburgban lakomához a hesszeni nagyhercegnek Viktória-Melitta (szász-kóburggóthai hercegnővel, a kóburgi uralkodó herceg másik leányával való menyegzője alkalmából. Ugy a menyasszony, mint a vőlegény Viktória angol királynőnek az unokája, amennyiben egy részről a mostani kóburgi herceg, ki az angol állam és hadsereg kötelekéből kilépett volt, hogy elfoglalhassa az idősebb Kóburg-ág kihalásával megürült kóburgi trónt; másrészt a vőlegény anyja, a hesszeni herceg neje szintén Viktória királynő gyermeke. A két unokatestvér nászára megjelent Kóburgban az angol királynőnek egy harmadik, nagyhatalmu unokája, II. Vil-

Milyen szerencse, minő boldogság vár reátok szegény kis páriák csakhogy . . . ti sohasem fogtok e jótékony szeretet sugarainál melegedni. „Nem találjuk őket.“ Lesz a fojtott kacaj alá jelentés, mit pártfogótok kapni fog, hisz végre is; a cselédség sem oly buta, hogy egy ideges beteg asszony minden bolond szeszélyével dolgát szaporítsa.

III.

Félre az utból, el, el emberek! Nem halljátok a gyorsan közeledő kocsi előkelő, finom gördülését a kövezet uton a mint jóakarólag figyelmeztet: siessetek kitérni, ti szürke héthóznapi emberek, most a fény, hatalom és pompa közeledik!

Jó a bank-igazgató fogaton. Mint két megfékezett sárkány tánczolnak a lovak, ezüstözött szerszámaikat szinte gögösen csillogtatva. Hátul keresztbefont karokkal, kifogástalan merevséggel ül a borotvált arcú angol kocsi; míg elől az igazgató mellett a szép denimonde tartja a gyeplőt.

A lovak vágatni kezdenek, s rosszaló, méltatlankodás moraja kél. Mi történt? . . . ah ugy egy szegény öreg került a kerekek alá. Miért is nem vigyáz a vén bohó? persze agya, rég eltűnt, szétfoszlott álmok tárháza szüntelenül zug attól a mesétől, a melyet már mindnyájan ismerünk, s a melyet már mindnyájan ismerünk, s a melyet ő újra meg újra előhoz jámbor megtompult eszével. Jól éltém

boldog voltam. Szép helyet foglaltam el, tisztelték, szerettek. Hanem aztán minden elveszett. — Csapások csalódások mindent megemésztettek, egy maradt meg csupán: a becsület. Lehetnék most dus, ki előtt térdre borul, s hozsannát énekel egész világ, kincsek voltak reám bízva a nehéz időkben, jószóra, emberségre . . . megtarthattam volna de nem engedte a becsület!

A becsület . . . e szentség, a mely meg-aranyozva nyomorban, megaláztatásban töltötte napjait, kiül ráncos arczára, nyílt homlokára, s midőn fakó kalapját reszkető kezével leemeli: ékebben beszél, mint tenné a könnyörgő hangot adni nem tudó, vonagló ajak.

Letiporva, alélton véresen fekszik a kemény kövezeten.

Mint egy allegorikus figyelmeztetés, mely szivrendítő jelenetével a kossivár valóját tünteti elénk, midőn magára erőszakolt érzékeltenséggel, a nagy rész tehetetlen közönye mellett, a bűn és könnyelműség keresztül gázol a koldus becsületén!

Az nem! tulzott dolog érzékletlenséggel vádolni a bankigazgatót. Hisz ugy ismerjük őt, mint a társadalom egyik támaszát, ki nyitott tárczájával elől jár a jótékonytás terén. A szive jó, csak egy hibája van: a könnyelműség. A magához térő áldozat már megbizottját látja ágya mellett, ki ellátásáról gondoskodik s ropogós száaszt nyom, fájdalomdijként, kezeibe.

— Egy százaz . . . Mennyi pénz! sutogja az öreg lezárvá káprázó szeméit. Edes állomkép ez, nem jó volna elszalasztani; s gondolkozva teszi utánna: nagyon gazdag lehet az az ur!

— No azt épen nem mondhatnám, felel gunyos mosolylyal a megbizott, hanem azért csak fogadja el. Uram ugy sem fog már ezért az egy százazért nagyobb kamatot fizetni; — ha elmegy a többi után.

Ember! hát képes vagy mosolyogva emlékezni meg a végről, mely uradra vár? ! Te tudod, hogy az a „kamat“ nem egyéb, egy éles vasdarabnál, melyet előbb vagy utóbb kénytelen lesz agyába röpiteni, egykori játszótársad, annak a gyermeke, ki téged a porból, biztos nyomorból jóléte helyezett.

Hol van a szeretet, könyörtület és a hála?

— — — — —
Kis ismerősöm ott a tó szélén borzadva retten vissza és sir!

Keservesen csalódott. Eltűnt az azurkék ég, mosolygó naptányérjával s a felkavart fenékről a vízi élet szörnyei kerülnek elő: undok varangyos békák, iszapos sár s a fejlődő növényzet nyálkás foszlányai . . . Mi balgák! kik a szép és magasztos után kutatva a tóhoz tévedtünk s elfeledtük, hogy annak mélyéről soha sem hoztak még fel igaz gyöngyöket . . .

NIKÓ.

mos császár, ki szintén ott levő özvegy Frigyes császárnénak, az angol királynő leányának a fia. Megjelent a nászon, mint közöltük volt, egy másik hatalmas uralkodóház képviselője is, az orosz trónörökös, ki egy hesszeni hercegnő unokája, s kinek anyja a walesi hercegné testvére, úgy hogy ő is mind a két családnak rokona, amely rokonságot még szorosabbra szándékozik fűzni azzal, hogy nőül veszi a fiatalabb hesszeni hercegnőt. Az angol királynő, a német császár az orosz trónörökös, a walesi herceg, a román trónörökös, továbbá Frigyes császárné, Henrik porosz herceg és neje, a szász-meiningeni herceg és neje, Kóburg Fülöp herceg és a belga király leánya, Vladimir, Szergej és Pál orosz nagyhercegek oly dinaszt-családdá egyesültek ma Kóburgban, a melyhez hasonló összejövetelt ritkán lehetett még látni. De a jelen volt fejedelmi személyek együttléte mellett alig kevésbé nevezetes egy feltűnő távollét: Kóburg Ferdinánd hercegnek, Bulgária fejedelmének az elmaradása annak a családnak az ünnepéről, amelynek ő is tagja. Beszéltek ugyan arról, hogy ez a nász kedvező alkalom lesz arra, hogy a czári udvar végre Ferdinánd fejedelemmel kibéküljön. Péterváron azonban erre semmi hajlandóság sem mutatkozott, miért is teljesen lehetetlen volt, hogy a bolgár fejedelem a kóburgi nászon az orosz trónörökösrel találkozzék s így Ferdinánd fejedelem, ki Bajorországban járt családi látogatáson, nem ment el Kóburgba.

Oszták miniszter a párbajokról.

Az oszták képviselőház ülésében Welsheim honvédelmi miniszter szóba hozta a párbajok kérdését és kijelentette mindenképp azt, hogy a hadsereg köreiben a párbajozást nem csak hogy nem apólják, hanem üldözik a mennyire csak lehet és megtorolják, az egyes felmerült eseteket. „Más és nemesebb céljai vannak a hadseregnek”, jegyezte meg a miniszter, mint a személyes párbajok apóllása. A társadalom többi osztályaihoz képest a párbajosi a hadseregben apólt leginkább. Nem arról a testületről beszéltek uraim, de hiszen vannak körök és pedig törvényhozói körök épen, melyekben e tekintetben sokszor igen nagy az izgatottság. (Felkiáltások: Magyarország!) Nem akarok ujjal mutatni sehova, nem spezialitásom ez nekem, de szinte betegséggé fajult már bizonyos körökben ez a dolog, a minek bizonyosan meg vannak a maga okai. Az objektív szemlélő önkénytelenül azt kérdi, miből ered a párbaj? A megsértett becsületből ered és ha látjuk, hogy ez a becsület a társadalom részéről milyen védelemben részesül, akkor megértjük talán azt is, hogy miért nem sikerült e téren eddig az önsegély kiküszöbölése.

IDÓJÁRÁS.

Légnysomás: reggel 7 órakor 769.0 milliméter, délután 2 órakor 760.6 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor $^{\circ} + 14.1$, délután 2 órakor $^{\circ} + 17.8$. Szél irányja és ereje: reggel 7 órakor DN. 1. délután 2 órakor D. 5. Felhőzet: reggel borult, esik, délután borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

IDÓJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött: táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Április 21. —

Változó felhőzet. — Enyhe. — Helyenként oszpadék.

Minek is van szerelem a világon?

— Efemer aradi eset. —

Mindig rendületlen tisztelettel viseltetem a házmeistere állásának tekintélye iránt s nem tagadom azt sem, hogy voltak az életemben olyan pillanatok, a mikor magam is ambízióm netovábbjaként gondoltam házmesteri hivatalra, melynek külső díszét egy nem arany, hanem csak vas, vagy alumínium — kapukulcs képezi.

Félreismerték bennem a hivatást s így esett azután, hogy nem lett belőlem — házme-

ster. Ennek a szörnyű szerencsétlenségnek már sokszor éreztem a súlyát, de legtöbbször olyankor, a mikor valami rangos czéczó után hazakeveredtem, becsengettem és hiába mélyesztetem ökleimet a zsebembe, nem volt bennük semmi, a mivel a házmeester ur szolgálatkészségét honorálhattam volna.

Ilyenkor tekintélyes komolysággal mormogott utánam s konfidencia nélkül kérdezte:

— Hát már a hónap elején is Schvartzok leszünk?

Mégis bántott ez a konfidencia nélkül való bizalmaskodás, mert mióta tisztába jöttem azzal, hogy nem lehetek házmeester, azóta — lenésem a házmeistereket. Elhatároztam, hogy elköltözöm egy olyan házba, a melynek a mestert magammal cipelhetem az überziherem felsőkülső zsebében.

Ugy történt! Szóta nem érintkezem a — házmeisterekkel.

Megesett velem, hogy belebolondultam egy káprázatos szempárba a melynek sranyos, szép asszony a gazdája s nap-nap után eljárak csodálni azokat a szemeket a melyekről, — ha nyegle módon hivalkodni akarnék ezzel a kalandommal, — azt mondhatnám, hogy szivesen pihennek meg borotvátlan arczképemen.

De ha nem akarok hivalkodni s így nem is szólok semmit, csak magát az esetet mondom el úgy, amint megtörtént.

Egy holdvilágos este, a mikor épen fontos híreket vártunk a redakcióba, szöszert a következő ukáz intéztem a mi lapunk főtördelőjéhez a ki mindennap formába szokta kényyszeríteni az ólomba szedett szellemi táplálékot:

T. Lövey Ur! Ma nagyon elvagyok foglaltva. Kérem, ne küldjék utánam a színházba az expresszt, majd 10 órára bejövök és megcsinálom.

Mikor Maxi, a legkonfidensebb szedőgyerekünk az „utolsó kézirat”-tal kilépet az ajtón, becsuktam a boltot s rohantam bámulni azt a káprázatos szempárt.

Hova is mentem volna máshova, mikor odahuzott a délejt?

Elmondtam neki, hogy milyen szépek a szemei, mit érzek, ha rajtam felejtí őket; feltettem a kérdést szászor — ezerszer, hogy: „Minek is van szerelem a világon?”

Már ketten majdnem kisűtöttük, hogy minékván, mikor a hetedik égből a hetvenhetedik szomorú valóság összes keserűségével arra a bántó valóra ébredtem, hogy várnak az expresssel.

Egy percig sem haboztam tovább. Köcsögöt ragadtam és bucsuztam.

— Nincs kapukulcs, csak egy az egész házban s azok, a kiknek van, sétálnimentek: jegyezte meg az édes asszony.

— Ki fogok ugrani az ablakon, mert menem kell.

— Mit gondol? Az botrány volna.

— Hát akkor átvetem magam a kerítésen.

— Kitöri a nyakát!

— Nem baj, csak 10 órára a redakcióban legyek.

— De nem lesz, mert értse meg, hogy nem mehet ki.

Tanácstalanul állottam meg a szoba közepén, felborzoltam a hajamat s olyan pózzal, mint mikor Hamletet a lét vagy nem lét kérdése gyöttri, — szavaltam:

— Mit tegyek tehát!

— Várjon, míg a másik lakók hazajönnek, akkor majd kinyitják a kaput.

— De mikor nem várhatók!

— Hát akkor menjen — kaczagott a szép-asszony.

— De merre menjek?

— Amerre akar és tud, csak az ablakon, meg a kerítésen ne.

— Ne tréfáljon asszonyom, nyitassa ki a kaput.

— De ha mondom hogy nincs — kapukulcs.

— Oh, miért nem lehetek csak két percig is házmeester, hogy magamat bocsájthatnám ki a legfőbb hatalmi eszközzel, a kapukulcsal — sőhajtam és leroskadtam egy székre.

Hirtelen gyors léptek neszére ébredtem kétségbeesésből, hazajött a másik lakó s az aranyos, szép asszony diadalmasan hozta be a kapukulcsot.

A következő pillanatban már velem rohant az árnyékom a holdvilágos utcákon végig, be a — redakcióba, a hol — mint kisült — tovább is vártak volna reám.

Igy lett belőlem ártatlanul becsukott imádó s szóta sem tudtam megfejteni azt a problémát, hogy „Minek is van szerelem a világon.”

CSITT.

HIREK.

Április 21. Szombat. Róm. kath. naptár: Anselm. — Protestáns naptár: Anselm. — Izraelita naptár: Scheb. sch. P. — Görög-keleti naptár (április 9.): Eupsszik vért. — A nap kél 4 óra 49 perczkor, — nyugszik 6 óra 37 perczkor.

Szabadságharczi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület, II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Bement díjtalan.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: Polgári iskola. földszint.

Május 6. Az arad-ocsánádi egyesült vasutak közgyűlése, délelőtt 11 órakor.

— Személyi hir. Dessewffy Sándor csánádi megyés püspök hétfőn hosszabb tartózkodásra Makóra érkezik.

— A hivatalos lapból. A király Schaller Károly hadmérnök-törzskari ezredesnek, megbíva a 7. hadtest hadmérnökkara főnöki teendőivel, saját kérelmére a nyugállományba helyezését elrendelte és neki ez alkalomból a Ferencz József-rend középkeresztjét adományozta.

— Mit hagyott Kossuth fiainak. A milyen nagy volt egész életében, olyan nagy maradt halála után is! Lángesze egy nemzetet világitott be meteoroként, s midőn megdicsőült, a sors mindenható működése határozta meg végakarátát, a mit örökül hagyott fiainak. Született Kossuth Lajos 1802-ben. A halhatatlanok sorába lépett 1894-ben, születése és halálának összege 3696. Ezt a számot hagyta örökül ő két fiának, melyet testvéri szeretettel ha megosztanak egyre-egyre jut belőle: 1848.

Végzet, te kiszámíthatatlan valami!

— A király adománya. A király a szlatinai gör. kath. hitközségnek iskola építési czélokra magánpénztárából 50 frtot adományozott.

— A közös hadsereg főfelügyelőhelyettese. Bécsből jelentik, hogy Albrecht kir. herceg mellé, az ő kivánságára adlátust fognak kinevezni főfelügyelői helyettesi ranggal és oszimmel. Ezt az állást Schönfeld báró tábornagynak szánták. A gyalogsági főfelügyelői állást, mely König báró tábornagynak nyugdíjazásával üresedett meg — hir szerint — nem fogják többé betölteni.

— A megyegyűlés jegyzőkönyve. Arad megye törvényhatósági bizottsága tavaszi évnegyedes közgyűlésének jegyzőkönyvét Fábián László főispán elnöklete alatt hétfőn hitelesítik.

— Közegészségi bizottsági ülés. Tegnap délután tartotta Aradváros közegészségi bizottsága rendes havi ülését a városház emeleti kistermében. Miután Pollák Gyula dr. megnyitja az ülést, felkéri Leitner Ernő dr. a mult ülés jegyzőkönyvének felolvasására. A jegyzőkönyv felolvasása után Posgay Lajos főorvos adta elő az évnegyedről jelentését, mely szerint előfordult 86 difteritisz betegség közül 19 halállal végződött. A trachoma az elmúlt évnegyedben enyhült. Folyó hó huszadikáig 6 difteritisz betegség közül 2 halállal végződött. A jelentés után Szekeeres Albert aradi lakos kérvényét tárgyalták, ki sertés tartásért nyújtotta be kérvényét. E kérvény tárgyalása folyamán különféle nézetek merültek fel, mert a városbani sertés tartás közegészségügyi szempontból veszedelmes. A bizottság a városi tanácsnak ajánlja, hogy a belvárosban 4 és a külvárosban 10-nél több sertést tartani ne engedjen. Es ennél fogva Szekeres kérvényét azon határozattal adták vissza, hogy 10 sertésnél többet nem tarthat. Az ülés ezzel véget ért.

— Nyári Béla alkapitány, kihágási bíró — mint örömmel értesülünk — makacs betegségéből teljesen felgyógyult s holnap foglalja el hivatalát.

— A zsidók husvétja. Ma kezdődnek zsidó polgártársainknál a husvéti ünnepek (pesach), melyek 8 napig tartanak. Ezen idő alatt az izraeliták kenyér helyett pászátat fogyaszt-

nak. A zsinagógában az ünnep két első és két utolsó napján ünnepies isteni tiszteletet tart. Bözenberg Sándor dr. főrabbi. Tegnap este az ünnep kezdetén a hívők nagy számba gyűltek az imaházba, melynek körében Mezey Mihály színtársulatunk kitűnő tenoristája bravúrral énekelte a „Vesonrót“-t. Ünneplő polgártársainknak kellemes ünnepeket kívánunk.

— A Kossuth szobor gyűjtői. A következő felhívás közlésére kérték fel szerkesztőségünket. A Kossuth Lajos emlékének megörökítésére alakult országos bizottság elnöksége tisztelettel felkéri az összes vidéki gyűjtő iv tartókat, hogy a mennyiben a gyűjtött összegeket a pesti hazai első takarékpénztár egyesülethez még be nem szolgáltaták volna, az ivaikban jegyzett és megjegyzendő összes adományokat a nyilvános nyugtázás megkönnyítése érdekében valamely ottani helybeli esetleg vidékbeli lapban díjtalanul közzététetni törekedjenek, ennek megtörténte után pedig a gyűjtött összegeket a vonatkozó gyűjtő iva és lappéldányok kapcsán a pesti hazai első takarékpénztár egyesülethez beküldeni sziveskedjenek.

— A magyarul nem tudó tanítók. Csáky Albin gróf csak nemrégiben adott ki rendeletet a nem-magyar ajkú tanító- és tanítónjelöltek írásbeli és szóbeli vizsgálati eredményének megítéléséről tárgyában. Most e rendeletet még szigorubbá tette. És pedig annyiban, a mennyiben a jelöltek vizsgálata csak az esetben fogadható el, ha a magyar nyelvből úgy szóban, mint írásban a gyakorlati tanításban legalább elégséges ismeret és képességet tanúsítottak. Ily ismeret és képesség híján a kir. tanfelügyelő vagy helyettese a tanítói oklevél aláírását és kiadását megtagadni tartozik, köteles azonban a vizsgálattevő személynél a zonoságát ellenőrizni, ha szükséges, okmányait bekérni és átvizsgálni. A miniszter a rendelet pontos és felelősségterhe mellett leendő megtartását a tanfelügyelők kötelességévé teszi, nehogy aláírásukkal és pecsétjükkel hitelesített oklevélhez oly tanítók jussanak, kik a magyar nyelv tanítására képteleneknek bizonyultak. E rendelet intézkedései már a legközelebbi vizsgálaton érvényesek a közoktatásügyi miniszter minden elkövetett mulasztásánál a legszigorubbán jár el.

— Sorsolás a kaszinóban. Az aradi kaszinó-egylet csütörtökön este kedélyes és sikerült társasvacsorát rendezett saját helyiségében. Lakoma után kisorsolták Jókai Mór művei jubileumi díjazásának egyik példányát. A szerencsés nyerő Nachtnébel Odón aradi ügyvéd volt. Az ötven főnyi társaság késő éjjeli órákig mulatott együtt.

— Tűz a Bem-utcában. A Bem-utca Arad azon utcái közé tartozik, ahol az isten jó éjszakát mondott. Ha beállnak az eső napok, nincs emberi hatalom, amely az oda beáradt kocsit, melynek kereke tengelyig vángott a sárba, kihuzná; télen megképen életveszélyes az ott kocsi. Ha jön a dinnye-szezon, a Tököl-téren elköltött összes dinnye kocsijai oda lesznek kivetve, hogy a szümmögő elegyek találkaja lehessen stb. Tegnap este 7 órakor tüzi lárma verte fel a Bem-utca nyugalmát. A Bem-utcai pintér, név szerint Gartner üstházának kéménye gyulladt ki. A szűk cső, a forgácssal való fűtés következtében igen megtelt korommal és kigyulladt. Minden esetre nagy gondatlanság, és ha éjjel történik nagy tűz is lehetett volna belőle, nagy azonban a házi nép még idejkorán elfojtotta és a nagyobb szerencsétlenségnek elejét vették. A tüzet, illetőleg a tüzes vaspléh-keményt sok, az utcáról összeverődött nép nézte.

— Leégett erdő. Temesmegyei Sziszta-rovecezen — mint levelezőnk írja — a kir.

kinostár kárára 400 hold uj erdő leégett. A tűz állítólag úgy keletkezett, hogy az erdőben legeltető pásztorgyermekek tüzet raktak s mikor eltávoztak, elfelejtették eloltani. A tüzet tegnap teljesen eloltották. A vizsgálat megindult.

— Aszfaltozzák Lippát. A lippai k elhatározták — mint ottani levelezőnk írja — hogy a fő utcáikat kiaszfaltozzák. Boldog örömmel gondolnak már előre is a sétálás élvezetére azok, kik a makranczos kövezet miatt azt nem igen tudták élvezni.

— Szökött katona. Még nem tűnt el a mult romantikája, még fel-felbukkan egy-egy egyed, mely tettével szemünk elé hoz egy darabot a régi katonaszökés világából. Ilyenféle eset történt a napokban Aradon, avval a különbséggel, hogy a történeten már nem a romantika himpora, hanem a mai kapzsi világ befolyása érzik. Argyelán Péter a 13 napra behívott rezervista közelegény már harmadnap megunta a katonáskodást, mert hogy a pénze is elfogyott. Azért hát egyet gondolt és nem bucsuzva senkitől csak a kapufélfától, (már természetesen a vár kapufélfájától) megszökött. Az új-temető környékén találkozott Dugonics Henrik 18 éves fiával, kinél órát látott. Odament hozzá és megkérdezte:

— Hány óra!

Mikor a fiu kivette zsebéből óráját, elkapta tőle és bajonettjével fenyegette, ha szólni mer s eltűnt.

Tegnap délután elfogták a szökevényt a városi rendőrök a Gutzjáh-r-féle gyár mögötti szőlőkben, a hol bujdosott. Még az óra is nála volt. A szökött katonát átkisérték a várparancsnoksághoz.

— Lövölde a Ferencz téren csim alatt irtuk meg, hogy egy aradi hivatalnok a napokban rósság kedvében revolverrel lövöldözött a levegőbe. Mint utólag értesülünk a lövöldöző tisztviselő vidéki Aradon csak vendégszerelése öröme eselekedte meg azt a stíklit, a melyért a kihágási bíróval gyűlt meg a baja.

— Köszönet-nyilvánítás. Az aradi első takarékpénztár a mai napon az aradi kerületi bejegyzélynő pénztár részére 20 frtot adományozott, mely nagybecsű és nemescsélú adományért ez uton is köszönetét nyilvánítja a pénztári elnökség.

— Keselő örült. Nagy-Kikindán özv. Halb-herné szül. Golics Anna, kinek férjét nem rég saját bátyja agyonlőtte, tegnapelőtt megörült. A szerencsétlen nő kezében sílre fent késsel berohant szomszédjához, mielőtt azonban bajt okozhatott volna, leteperték és a rendőrség egy fővárosi tébolydába szállította.

— Pályázatok. Aljegyzői állásra a dettai királyi járásbírósnál 2 h. a aljegyzői állásra a csikszerepai kir. tsvzéknél 2 hét alatt; pénzügy-éri szemlézei állásra a debreczeni pénzügyigazgatóságnál 14 nap alatt; két szolgai állásra a m. kir. postatakarékpénztárnál 6 hét alatt; hivatalozgái állásra a löcsei kir. törvényszéknél 4 hét alatt; irodatiszti állásra az újvidéki kir. törvényszéknél 2 hét alatt; telekkönyvi átalakítói díjnoki állás a eszékovi kir. járásbírósnál április 30-áig; államházházi állás folyó évi április 30-áig.

GYÁSZROVAT.

† Nagy Gyulácska elhunytáról részvétellel vettük a következő gyászjelentést. Nagy Sándor és neje Eszényi Julianna, gyermekei Lajos, Erzsébet, Ilonka, Ella, Sándor és Andor valamint nagyanyja, nagybátyjai és nagy-nénjei tájdalommal tudatják a kedves gyermek, kis testvér, unoka és rokon Nagy Gyulácskának f. hó 19-én esti 11 órakor rövid kinos szenvedés után élete 4-ik tavaszán bekövetkezett gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei az ev. ref. vallás szertartása szerint f. hó 21-én délután 4 órakor fognak Demeter-utca 29. sz. a. házból az alsó temetőbe örök nyugalomra letétni. Békés legyen örök álmod! Arad, 1894 április 20.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Április 21. (Szombat) A sziterás, operette. (Előszór.)

— Április 22. (Vasárnap) Délután: A notredamei toronyőr, dráma; este: A sziterás, operette. (Műsorszor.)

* A bubos pacslirta. Wildenbach Ernő nagyhatású színművét ismételték meg közepes ház előtt az este gyorsan gürdült jó előadásban. A czimszerepet Delli Emma sok közvetlenséggel játszotta. A negyedik felvonásban, mikor kétségbeesetten védekezik Hermann ellen s a bukástól rettegvé az öntudatra ébredt becsületértés összes energiájával menekülni akar, igazán művészi színvonalon állott, Gáál Gyula Agost valószínűtlen alakját kitűnően személyesítette s abnormális karakterét valószínűvé tudta tenni. Fenyvessi (Hermann kitűnő alakítást nyújtott, még a konfidenciájában is volt valami megkapó, valami frappans. Tompa jól fogta fel a játszott meg Pált; Balassa Klasszikus Alé volt. Lubrinicz Julia (Schmalenbachné) és Rónaszékiné (Juliana) jó ensemblét alkottak. Az előadás nagyobb közönséget is megérdemelt volna.

— Tompa Kálmán jutalomjátéka a jövő hét folyamán lesz. Jales és ambíciósus lyrá szerelmesünk, ki csak nem régen extasisba hozta a közönséget nagy tudással eljátszott Róbertjével. Az arany embeert választotta jutalom előadásául, mely ez alkalomból teljesen új szerep osztással lesz előadva. A nagy élvezetet nyújtó előadásra előre is felhívjuk a közönség figyelmét.

* Bérletgyűjtés. Gonda László színházi pénztárnok tegnap Nagyváradon megkezdte a bérletgyűjtést.

* A „Vezeklők“ című dalműnek, melynek szövegét színházunk jeles jellem színésze Gáál Gyula írta s zenéjét Farkas Odón, a m. kir. operában első előadása folyó hó 24-én lesz.

* Az Athenaeum Képes Irodalomtörténetéből (szerk. Beöthy Zsolt) megjelent a 19-ik füzet, az előbbiekhöz hasonló gazdag tartalommal és szép illusztrációkkal. Ebben Endrődi Sándor befejezi Dugonics-ról szóló értekezését; Badics Ferencz, a nagy mű segédszerkesztője Horváth Ádám-ról és Gvadányi József-ről, a magyaros irodalmi iskola népszerű költőiről szól, ismertetve főbb műveiket, méltatva társadalmi s irodalmi hatásukat, s végül az ugyanezen irányban dolgozó kisebb írókat. A következő cikkben Kardos Albert: Debreczen íróit és irodalmi életét ismerteti részletesen méltatva Földi János Diószegi és Fazekas Mihály természettudományi s költői munkásságát. Az utolsó cikkben Váczy János: Az egyeztető irány cím alatt azokról kezd szólni, kik egyik költői irányhoz sem csatlakoztak szorosán, mint Révay, Verseghy, Bacszányi stb. A füzetet számos szövegkép díszíti, u. m. Dugonics szobra és síremléke, Gvadányi arcképe, Horváth Á. és Gvadányinak egy-egy kézírata, Dugonics Etelekájának, Gvadányi Török háborúra czélzó gondolatainak czimképe, a pestyeni fürdő és czimlapja. Budaváranak a század végéről s Balaton-Fürednek (Horváth lakóhelyének) a jelen század elejéről vett képei, Gvadányi szakolcazi lakóháza, a debreczeni kollegium (1802.), Diószeghy és Fazekas emlékoszlopa s egy fiatal párt ábrázoló kép az 1790-iki magyar viseletben, melynek kötelező tételére Gvadányi törvényt kívánt alkottatni. Külön mellékletekül vannak a füzethes csatolva; Mikeš Kelemen törökországi leveleinek első két lapja és Palocsy György kurucz tábornok özv. Bottyánéhoz írt udvóly versének hasonmásai. — A nagydíszű vállalat füzetenként 40 krért minden könyvkereskedésben megrendelhető.

* Az 1848—49-iki magyar szabadságharcz története című illusztrált vállalatból most jelent meg a 10. füzet. G r a ó z a György e füzetben az 1848-iki törvények ünnepélyes szentesítését mondja el a megszokott elevenséggel. E történelmi nevezetességű események egyik igen érdekes epizódja, hogy V. Ferdinánd neje: a királyné a rendek udvözetére — mivel magyarul nem tudott, németül pedig nem akart beszélni, — latin nyelven felelt. A füzet a kövökészdegykoru illusztrációkat tartalmazza: Csányi László (Arckép) — Kossuth és a honvédsereg vezérei (Berlinben rajzolt egykoru kép). — Magyar tőbor a szabadságharcz alatt (Egykoru kép). — Pertsel Mór (1848—49. arckép). — Karlóca város pénzügyi utalványja 1849-ben. — Teleki László gróf (1861. arckép). — Osztrák lovasság 1848—49-ben (Eredetije a bécsi udvari múzeumban). — Az 1848—49. törvények ünnepélyes szentesítése. — Kossuth megérkezése Pestre 1848. ápr. 14-én (Egykoru rajz után). A kiadóhivatal Lampel Róbert (Wodiszner

F. és Fiai) könyvkereskedése Budapesten Andrassy ut 21. sz. a. még most is fogad el előfizetéseket, még pedig 6 füzetre 1 frt 80 krral, 18 füzetre 3 frt 60 krral és 20 füzetre 7 frt 20 krral, Egy-egy füzet ára 80 kr.

* „A Magyar Mese- és Mondavilág“-ból, Benedek Elek nagy messevállalatából, megjelent a 6-ik füzet nem csoda, ha a szaklapok, nevezetesen a tanügyi és pedagógiai lapok is osztatlan aliameréssel nyilatkoznak Benedek e nagy nemzeti művéről, mely a magyar nép eredeti meseköltését van hivatva bemutatni az ezer éves ünnep alkalmából. Benedek irodalmi formába öntött népies nyelve, mesemondó hangja ellenállhatatlanul ragadja magával az olvasót s abban a formában, amint ő megírja a nép meséit, öregek és ifjak egyforma élvezettel olvashatják. Hogy gyermekes ház, hogy iskola nem nélkülözheti ezt a nagy nemzeti kincset, az előttünk is kétségtelen, ha nem győznének is meg erről a szaklapok, melyek teljes elismeréssel adóznak Benedek kiváló mesemondó tehetségének. A Mese- és Mondavilág most megjelent füzetének legérdekesebb darabja: A hadak útja (a hun mondakör utolsó fejezete), melyet ragyogó tollal írt meg Benedek. Van benne aztán több szép mese, nevezetesen: Megölő Istefán, mely inkább legenda; a legszebbek közül való továbbá: A molnár leánya, Mi van a ládikában: Ussed, üssed, botocsám, stb. Az illusztrációk is igen sikerültek. A szülők általában a nagy közönség figyelmébe nem ajánlhatjuk eléggé e vállalatot. Egy füzet ára 25 kr. 10 füzet előfizetési ára 2 frt 50 kr. Az egész mű 50 füzetre van tervezve. Megrendelhető a kiadó Athenaeum-nál és minden könyvkereskedőnél.

TÁVIRATOK.

Wekerle Bécsben.

Budapest, április 20. (Saj. tud. táv.)
Wekerle Sándor dr. miniszterelnök holnap, szombaton este Bécsbe utazik. Utazásának célja egyedül az, hogy a vasárnap délelőtt folyamán ő felségének referáljon a folyó ügyekről.

A miniszterelnök még vasárnap visszautazik Budapestre.

Üdvölet Podmaniczky bárónak.

Budapest, április 20. (Saj. tud. táv.)
A bécsi 14-ik kerületi szabadelvű egyesület elnöke Schwartz lovag táviratot intézett báró Podmaniczky Frigyes szabadelvű párti elnökhöz.

A bécsi 14. kerületi német szabadelvű egyesület üdvöletét küldi a testvér államunk szabadelvű pártjának ama fényes sikeréhez, melyet a házasságjogi javaslat elfogadása által kivívott.

Podmaniczky táviratban megköszönte az üdvöletet.

Wekerle bécsi útja.

Budapest, április 20. (Saj. tud. táv.)
Ama hírek, hogy Wekerle legközelebb azért megy Bécsbe, hogy tárgyaljon az osztrák-magyar bank képviselőjével a bank szabadalmának megnyújtása tárgyában, alaptalan. Wekerle megelőzőleg tanácskozásokat fog folytatni Plener osztrák pénzügyminiszterrel a bank kérdésében, s csak ezek befejezte után fognak megindulni a tárgyalások a bank képviselőjével.

Szent János tárgyalat ülése.

Budapest, április 20. (Saj. tud. táv.)
A püspökök közül csak Pável, Dulanszky, Lenhardt, Hidassy és Szmracsányi voltak távol. Tárgy: a kongrua bizottság jelentését kiadták az albizottságnak, mely holnap délután előterjeszti a javaslatot.

Ma még foglalkoztak az autonómiával és a vallás tanulmány alapokra felügyelő bizottság jelentésével, mivel az alapokból Csáky Albin gróf a segélyezéseket beszüntette. A konferenzia felir Csákyhoz.

A püspöki konferenzia.

Budapest, ápr. 20. (Saját tud. táv.)
A püspöki konferenzia ma délelőtt Vaszary Kolos hercegprímás elnöklése alatt megkezdődött.

Klamerik jubileuma.

Budapest, április 20. (Saj. tud. táv.)
Illetékes helyen kijelentették, hogy valóltan az „Arad és Vidéke“-nek azon híre, mintha Klamerik jubileumára a kormány a tanárokat meghívta volna. A kormány a jubileumtól kezdettől fogva távoltartotta magát, valóltan, hogy a főigazgatók felsőbb rendeltetve adtak a tanároknak ezen célra szabad napokat.

A főigazgatói hatáskörükben adhattak egy-két szabadnapot, de erre a miniszteriumból sem szóbeli, sem írásbeli utasítást nem kaptak.

Ezzel kapcsolatban szóba hozza a tanárokat Kossuth temetésével.

Forrásunk konstatálja, hogy a tanárok is csak azon utasítást kapták, mint a többi állami tisztviselők. Az egész támadásra különben jellemző, hogy egy ellenzéki lap kereken kijelentette, olyan valószínűtlen, hogy nem hiszi el.

Búcsú a szinpadtól.

Budapest, április 20. (Saj. tud. táv.)
Fentartással. Blaháné a jövő évben végkép megvált a szinpadtól, bucsuzásul az ország összes nagyobb városaiban egyszer föllep, aztán családja körébe visszavonul.

Vasuti szerencsétlenség.

Budapest, április 20. (Saj. tud. táv.)
Vidrány és Lupkov állomások között éjjel a tehervonat kisiklott a mozdony kivételével a pályatest és a kocsik megrongálódtak. Két fekező meghalt, négyen megsebesültek.

Kossuth-alapítvány.

Czepléd, április 20. (Saj. tud. táv.)
A közgyűlés indítványt szavazott meg, mely szerint 100,000 forint alapítványból Czepléden Kossuth-gymnáziumot épített.

Ehhez az összeghez adtak még Hartváni Imre 1000, Takács József, Lender Mihály, Gombos Vilmos, Fabiánék Vilmos 500—500 frtot adtak.

Ugyancsak ez összeghez csatolják Dobos János mérnök régebben tett 75,000 irtos alapítványát; összesen tehát 178,500 forint áll a Kossuth-gymnázium rendelkezésére.
Egyben a közgyűlés a Kossuth-szoborra is megszavazott 1000 frtot.

Cholera.

Bécs, április 20. (Saj. tud. távirata.)
Galiciában Husyatini kerület három községében néhány gyanus betegedés történt. A zsiái kolerát konstatáltak, melyet orosz Podoliából hurczoltak be.

Eljegyzés.

Koburg, április 20. (Saj. tud. táv.)
A hivatalos orosz trónörökös eljegyezte Alice heszzeni hercegnőt.

Fejedelmi nász.

Bukarest, április 20. (Saj. tud. táv.)
A Hohenzollerni Károly hercegnek Flandriai Josefine hercegnővel való egybekelésének elhalasztása miatt, a király, ki az esküvőn részt akart venni, egyelőre szintén elhalasztotta külföldi útját.

Főleptűt főkonzul.

Konstantinápoly, április 20. (Saj. tud. táv.)
Starzinszky gróf osztrák-magyar főkonzul hosszas betegségéből feleptűt és átvette a főkonzulus teendőit.

Sikkasztó banktisztviselők.

Varsó, április 20. (Saj. tud. táv.)
Az orosz kormány régebben Kersch Vladislav lengyel orosz alattvaló kiadását kérte. Ki mint banktisztviselő 80.000 rubelt sikkasztott, nejét és gyermekét hátrahagyva külföldre menekült.

Itt mint hírlapíró működött négy lapot is adott ki. Azóta rájöttek, hogy Kersch Ausztriában tartózkodik és álnév alatt hírlapíróskodott. Kersch menekültnek akarván feltüntetni elfogták és a lengyel határhoz kísérték.

KÖZGAZDASÁG.

Aradi heti gabnavásár.

— Saját tudósítónktól. —

Arad, április 20.

(S. ss) A mutatkozó felhőzet dacára ma a tengeriület megszilárdult. A buzaület változatlan. Elkel:
b u z a 600—700 mm. 6 frt 50 krtól 6 frt 90 krig.

t e n g e r i 400—500 mm. 4 frt 40 krtól 4 frt 60 krig.

Más gabonaneműek jelentéktelen kínálat mellett változatlan áron keltek.

A vetések állása.

A vetések állása és a mezőgazdasági állapot a földművelésügyi miniszterhez beérkezett jelentések alapján április hó 15-én a következő volt:

Az elmúlt két héten az időjárás tulnyomó részben száraz jellegű volt a rendszerint hűvös éjszaka mellett gyakran szeles, sőt az utóbbi napokban viharos időjárás észleltetett. A csaknem abnormissá vált időjárást végre a napokban az ország némely vidékén esőzés váltotta fel; bármily csekély volt azonban az eső, az bizonyára előnyére vált a növényzetnek, a mely már-már szenvedett a hónapok óta tartó szárazságban. Az őszi gabonaneműek a beérkezett jelentések szerint csekély kivétellel országsszerte jól teleltek, csupán a homokosabb helyeken szenvedtek a sord idő és északi szél, a hol részben ki is pusztultak. Gyengék még a vetések helyenkint az erdélyi részekben is, noha itt aránylag sokkal több csapadék volt az idén, mint például az alföldi részekben. Az ország több vidékén fellépett férgek kárt okoznak az őszi és tavasziakban is; a treszni legyek és drótférgék, itt-ott egerek mutatkoznak a gabonaneműekben, míg a repcében hernyók és bolhák. A kárt okozó férgek miatt helyenkint megromlottak és megsárgultak az őszi; különösen sokat szenved a repce, mely az alföldi rónákon már virágzik. A hegyi vidékeken még fejletlen a repce, sőt itt-ott szádba sem hajt. Országsszerte a hol a repcét férgek nem pusztítják, a repce állását közepesnek mondják. A buza és rozs az alföldi rónákon igen sok helyen oly szépen bokrosodott, hogy még az utóbbi időben is túltömöttségénél fogva legeltetni, illetőleg sárlózni kellett; viszont azonban a soványabb és kevésbé jól mivelt talajon úgy a buza, mint különösen a rozs nagyon sok kívánni valót hagy fenn. A rozs néhol egészen megsárgyodott a szárazságban s úgy ment szádba, sőt az alföldi részekben néhol kalászat is kezdi kitolni. Ez a vetés tehát csaknem országsszerte gyengébben áll, mint a buza; mindazonáltal az őszi gabonaneműek t országsszerte lagban ma még közepeseknek lehet jelezni. A tavaszi gabonaneműek az ország tulnyomó

részében el vannak már vetve; egyes helyeken a koraiak szépen, másutt azonban gyengén állanak, egyenetlenül kelnek. A szárazságot és a folyton tartó szeles időjárást a tavasziak jobban megsínylették, mint az ősziak; a tavasziakra sokkal inkább szükséges az eső, mint az ősziakra, ámbar ez utóbbiak hosszabbra és erősebbre fejlődött gyökérzetük dacára szintén nagyon kívánják már az esőt.

A gazdasági munkálatokra is rossz idő jár; a szántás, kukorica-, len-, kender-, répa- és takarmányvetés és burgonyaültetés lassan haladnak. Az erdélyi és felvidéki vármegyék egy részének kivételével a kaszálók és legelők az eső hiányában nagyon szenvednek; igen sok helyen még egészen kopár nemcsak a legelő, hanem a rét is. A mesterséges takarmányföldek valamivel jobban állanak, mint a természetes kaszálók. Altalában az idén sokkal több mesterséges takarmányt termelnek a gazdák, mint máskor és így a takarmány hiányától — ámbar a száraz, szálas takarmány nagyon sok helyen hiányzik már — legalább most még nincs mit tartani. A szőlőkben még folyik a munka; sok helyen azonban elkészültek az első munkálatokkal. A szőlők, amennyire konstataálni lehet, jól teltek s meglehetősen szépen fakadnak. A gyümölcsfák igen szépen mutatkozik a virág és gyümölcs.

= Az eső. Tegnap, azt lehet mondani, valahára megnyitk az ég csatornáit s az ország nagy részében hullott az áldás; sok helyen volt eső az országban, azt mutatják távirati tudósításaink, de kevés helyen volt kielégítő. Szép esendes eső volt a Dunántul, sehol sem tartott azonban tovább 1-2 óránál; a legtöbb vidékről 1-2 milliméternyi csapadékot jelentettek a központi meteorológiai intézetek is. Esőt jeleznek Tolna, Baranya, Somogy, Zala, Pest, Torontál, Temes, Arad, Csongrád, Csanád, Bács-Bodrog, Ung, Hont és Vasvármegyékben. Ma reggel az országban szórványosan szintén volt csapadék s az égboltozat több helyen egészen beborult. A szél enyhült s ma reggelre délkeleti iránya volt. — A kedvezőbb csapadékos időjárás kétségen kívül jelentékeny és jó hatással lesz a tikkadó növényzetre; a Dunántul, mely leginkább panaszkodott az abnormissá vált időjárásra, örömmel gondol a tegnapi napra. Mint a fentebbiekből láthatni, az eső az ország legtermékenyebb vidékeire is kiterjed, igaz, hogy nem mindenütt volt bőséges, mert inkább csak aféle tavaszi „pásztás” meg-meg újuló esőnk volt az április 18-iki. A ma érkezett tudósításaink már sokkal reményteljesebben szólnak, mint a multkorik; van ugyan még ezek között is néhány kedvezőtlen tudósítás, hihetőleg azonban nemsokára a többi vidékekről is kedvezőbb hírek kerülnek hozzánk. Fájdalom Aradon és a környékén még mindig nem volt csak némileg is kielégítő eső, de remélhető, hogy a tartós borulás nekünk is meghozza a várvárt áldást.

= Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1894. évi április hó 19. Hízott sertésárak: 1. Magyar első rendű: 1. Öreg nehéz (páronként 400 klgon felüli súlyban) 46.—47 krig. Öreg közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) 46.—47.— krig. Fiatal nehéz (pkint 320 klgon felüli súlyban) 48.—49. krig. Fiatal közép (pkint 251—320 klg. súlyban) 48.—49. krig. Fiatal könnyű (pkint 250 klg. terjedő súlyban) 47.—49. krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgon felüli súlyban) 46.—47. krig. — Közép (pkint 220—280 klg. súlyban) 46.—47. krig. — Könnyű (pkint 220 klgig terjedő súlyban) 47.—48. krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 klg. felüli súlyban) 47.—48. krig. Közép (páronként 220—260 klg. súlyban) 47.—48. krig. — Könnyű (páronként 220 klgig terjedő súlyban) 46.—47.5 krig. — Sertéselét: s z a m 1894. április hó 17-én volt készlet 166,272 darab. 1894. április hó 18-án felhajtattott: 3662 drb. 1894. április 18-án elszállítottott 2916 drb. 1894. április 19-én maradt készletben 166,916 drb. — A hízott sertésüzletirányzata: változatlan.

S z e s z ű z l e t.

— Április 20. —

Mai jegyzéseink: Készáru nagyban nyors szees 53.75. Kicsinyben 54.— hordó nélkül, per 100 liter % beleértve 35 frt fogyasztási adó.

Budapesti gabnatózede

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. — Budapest, április 20. d. n. 5 óra.

Gabona	Állapot	Irányzat	100 kilogramm frt
Buza	bánsági	lanyha	7.95—7.80
	tiszavidéki	„	7.40—7.80
	pestvidéki	„	7.35—7.80
	fehértómezei	„	7.95—7.80
	bácskai	„	7.45—7.85
észak-magyarországi	„	„	„
Rezs	—	lanyha	5.70—5.90
Árpa	takarmány	osend.	5.95—6.30
	égetni való	„	6.55—7.40
Zab	—	szilárd	7.—7.50
Tengeri	bánsági	szilárd	—
	másnemű	„	5.—5.10
Káposzta-repeze	—	lanyha	—
Köles	—	osend.	4.—4.40
Szárazgabon árulása	tavasza	szilárd	7.53—7.55
	junius 1894	„	7.37—7.39
	őszre	„	„
	május-junius 1894	szilárd	5.04—5.08
	szept-október 1893	„	5.23—5.24
Zab	Budapest sz. tavasza	szilárd	6.10—6.12
	Budapest sz. őszre	„	7.23—7.24
Káposzta-repeze	aug.-szeptember 1893	lanyha	11.70—11.80

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1894. április 20.

Magyar aranyjárdék 4%	118.25
Magyar koronajárdék 4%	95.—
Magyar arany 4 1/2%	126.50
Magyar ezüst 4 1/2%	102.—
Magyar keleti vasút 1876.	123.—
Magyar földhermentesítési kötvény	95.50
Magyar italmegváltási kötvény	100.25
Horvát-szlavon földtakermesítési kötvény	98.—
Magyar nyerevényorszajgy kölcsön	152.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	145.—
Osztrák papírjárdék	98.50
Osztrák járdék ezüst	98.25
Osztrák járdék arany	119.25
Korona járdék	—
1860-ki államsorajgyek	145.50

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Sz. K. (Budapest.) Köszönjük a csinos tárcát. Legközelebb sorát ejtjük. Üdvözlöt.

V. L. (Csaba.) Megkaptuk. Minden kívánsága szerint fog történni.

H. I. (Arad.) A jövő hét valamelyik napján jön. Addig türelmet kérünk.

T. L. (Arad.) Ön így ír: „Szívünkben felcsirázott a szerelem virága s zöld leveleket hajtott”. Már ebből is láthatja, hogy az a tárcza annyira zöld, hogy csak a papirkosárban érhet meg.

H. R. (Repszeg.) Higyje el, hogy ha az a a kisleány elolvassa az Ön poemáját, szerelme ellenére is azt mondaná Önnek, a mit mi ajánlunk, hogy tegye meg az irodalomnak azt a szolgálatot, hogy nem ír több verset.

VIZJELZÉS.

1894. évi április hó 20-án reggel 7 órakor észlelt vizállások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vizmérőzén.

Észlelési állomás	Hőmérték °	Időjárás	Vizállás	
			csztimétr.	úgymétr.
Branyicska	+ 15°	borult	+ 48	—
Soborsin	—	—	—	—
Radna	—	—	—	—
Arad	+ 14°	esős	— 76	—
Makó	+ 15°	felhős	+ 42	—
Szeged	+ 14°	borult	+ 114	—

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vizállásokat jelzi. A — jel a 0 alatti hőmérsék és vizállásokat jelzi. Arad, 1894. április 20.

A m. kir. főnyomozóügyi hivatal.

IDEGENEK NÉVSORA.

— Április 20. —

Fehér Kereszt szálloda: Kohn Lipót kereskedő, Budapest. Dr. Fényes N. ügyvéd, Szeged. Vass szálloda: Dusnitz D. ügyvéd, Budapest. Molnár István miniszteri tanácsos, Budapest. Nádor szálloda: Petrovits Sándor kereskedő, Zám. Glüch N. kereskedő, Soborsin. Láng Győző hivatalnok, Nagyrárad. Povázasz Soma jegyző, Pécska.

Magyar Korona szálloda: Fekete Imre magánzó, Tata.

Három Király szálloda: Todoreanu Jánosné lelkész neje, Somoskeéz. Hészka János földmives, Torna. Veisz Józsefné magánzó, Csill. Schwesster N. orvos neje, Pécska.

Arany Kulcs szálloda: Gebhard Adolf ügynök, Borosbes. Hunyadi Lajos szabó, Borosjenő. Steger Vendel jegyző, Nagyhalmagy. Rob Miklós jegyző, Nagyhalmagy. Ney Dávid kereskedő, Apáti. Heller Jakab kereskedő, Battonya. Bauer György kereskedő, Paulis.

Vasúti szálloda: Müller Lajos kereskedő és családja, Temesvár. Veisz Pál hivatalnok, Sajtény.

LÉGTŰNETI ÉSZLELETEK.

Hó és nap	Legnyomás milliméterekben		Hőmérséklet °C	
	legmagasb	legalantabb	legmagasb	legalantabb
April 7	762.9	760.9	19.2	5.0
8	68.0	61.0	19.3	6.6
9	62.4	61.6	20.5	4.6
10	63.2	61.3	19.2	4.8
11	61.4	58.0	18.4	5.0
12	64.1	56.8	18.6	2.6
13	61.3	58.3	20.0	6.5

Hó és nap	Szél		Felhőzet általában	Csap. mm	Észrevétel
	iránya	erőss.			
April 7	DN.	4	derült	—	—
8	K.	5	félderült	—	—
9	EN.	5	derült	—	—
10	EN.	6	felhős	—	—
11	EN.	6	félderült	ny.	este csepegés
12	EN.	5	derült	—	—
13	EK.	5	derült	—	—

POSGAY LAJOS dr.

Aradvárosi

Évadbérlet 176. szám.

színház.

Havibérlet 16. szám.

Szombaton, 1894. évi április hó 21-én:

A CZITERÁS.

Eredeti operette 3 felvonásban. Irta: Murai Károly. Zenéjét szerzette: Konti József.

SZEMÉLYEK:

Kukurilló, kormányzó	—	—	Rónassáki
Kukurilla, a felesége	—	—	Pajor A.
Kukurilli, a leányuk	—	—	Rovicski E.
Rikárdó, bujdosó királyfi	—	—	Mezei M.
Arisztó, Rikárdó hive	—	—	Csatár Gy.
Pabló, cziterás	—	—	Hunyady J.
Rozetta, a kedvese	—	—	Sugár A.
Generális	—	—	Czakó.
Gól Tamás, titkos rendőr	—	—	Bólyom.
Pól Tamás, titkos rendőr	—	—	Foriss P.
Kapitány	—	—	Szendrei M.

HELYÁRAK:

Nagypáholy, földszinten vagy első emeleten	6 frt — kr
Páholy, földszinten vagy első emeleten	4 frt 50 kr
Páholy, második emeleten	3 frt — kr
Támlásszék, (földszinten) a 0. és első három sorban	1 frt 20 kr
Támlásszék, (földszinten) 4, 5, 6. és 7. sorban	1 frt — kr
Támlásszék, (földszinten) 8, 9, 10, 11. és 12-ik sorban	— frt 80 kr
Második emeleten	— frt 80 kr
Második emeleten 2. és 3. sorban	— frt 60 kr
Második emeleten 4. és 5. sorban	— frt 50 kr
Harmadik emeleten, első sor közepén	— frt 50 kr
Harmadik emeleten, középen a többi sor oldalt minden sorban	— frt 40 kr
Karzatülés, középen	— frt 30 kr
Karzatülés, oldalt	— frt 20 kr
Egy szinlap a pénztárnál	— frt 10 kr

Kezdeté 7 1/2 órakor.

Felelős szerkesztő: Vass Géza, távollétében a szerkesztésért felelős: Ifj. Gily Ede.

NYILTÉR.*

Ó V Á S.

Alólirott ezennel tudomására hozom a nagyérdemű közönségnek, hogy nőm Szlavkovics Julia szül. Vecsey részére, semminemű hitelt ne nyujtsanak, mert az ily követeléseket el nem ismerem és nem is fizetem.

Arad, 1894. április hó 20-án.

Tisztelettel:

Szlavkovits Péter,
lővónati ellenőr.

* Az ezen rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Pályázati hirdetmény.

Az Arad sz. kir. város kezelése alatt álló Hertschka Mór ösztöndíj alapítványból az aradi főreáliskola tanulóira nézve két hely betöltendő lévén, azokra ezennel pályázat nyitattik.

A pályázónak igazolni kell:

- a) hogy az aradi főreáliskolában tanul,
 - b) hogy a tantárgyaknak legalább feléből a legjobb, másik feléből pedig a legjobbat követő osztályzattal bír,
 - c) hogy aradvárosi vagy aradmegyei lakos fia.
- Ezen feltételek mellett elsőbbséggel bírnak:
- 1. a szegénységüket hatósági bizonyítvánnyal igazoló aradvárosi szülőtlén árvák,
 - 2. az aradvárosi szegény özvegyek fiai,

- 3. az aradmegyei szegény szülőtlén árvák,
- 4. ezen vármegyei szegény özvegyek fiai,
- 5. az aradvárosi szegény tanulók.

Ha családi viszonyaira nézve az 1-5 pontok szerint minősített pályázó nem jelentkezik, a többi pályázó közül a legkitünőbb tanulónak fog az ösztöndíj vagyon és vallásra való tekintet nélkül adományoztatni.

Az ösztöndíj 10,000 frt tőke kamatainak egy-egy hatodából áll, amely 1893. évi szeptember hó 1-től kezdődőleg mindenkor a tanév befejezte után fizetetik ki.

A pályázati kérvények Arad sz. kir. város polgármesterénél 1894. évi április hó 30. napjáig nyújthatók be.

Arad, 1894. márczius hó 1.

Salacz Gyula
kir. tanácsos polgármester.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú földmivélségi m. kir. ministerium 2777/1894 sz. rendeleténél fogva ezennel közhírré teszszük, hogy a szőlőbirtokosok és szőlőművelőknek a szőlőoltásokban való gyakorlati ügyesség és jártasság elsajátítása céljából való oktatása főleg pedig a baraczkai telepen gyakorlatban lévő Richter-féle, a nagyban való oltvány készítésénél a legczélsebbnek bizonyult eljárás ismeretének terjesztése végett a gyakorlati tanfolyam a mőnesi vinczellőriskola igazgatósága által tartatni fog.

A tanfolyam idejét a nevezett igazgatóság fogja a közönségnek tudomására hozni.

Arad, 1894. április 7-én.

A városi tanács.

VASUTI VONATOK MENETRENDJE

Érvényes 1893. évi október hó 1-étől.

Budapest—Arad.

	reggel	délut.	este
BUDAPEST indul.	8,10	1,55	10,—
Szolnok	11,14	4,02	1,37
Csaba	2,18	5,57	4,37
Kétegyháza	2,49	6,15	5,08
Lőkősháza	3,07	—	5,26
Kurtios	3,23	6,39	5,43
Sofronya	3,35	—	5,55
ARAD érkezik	3,50	6,57	6,10

Arad—Budapest.

	d. e.	reggel	este
ARAD indul	11,25	8,20	9,45
Sofronya	11,41	—	10,02
Kurtios	11,53	8,38	10,16
Lőkősháza	12,09	8,49	10,35
Kétegyháza	12,32	9,03	11,—
Csaba	1,23	9,25	11,45
Szolnok	4,20	11,46	3,00
BUDAPEST érkezik	7,25	1,50	6,30

Erdély felé.

	d. u.	reggel	d. u.	este
ARAD indul	2,25	6,35	4,30	—
Glogovász	2,43	6,46	4,42	—
Gyórok	3,20	7,08	5,03	—
Paulis	3,40	7,19	5,14	—
Radna-Lippa	4,00	7,37	5,32	—
Konop	—	8,00	5,56	—
Berzova	—	8,15	6,12	—
Tótvár	—	8,38	6,41	—
Soborsin	—	8,56	7,01	—
Piski	—	11,16	9,59	—
Gyulafehérvár	—	12,51	11,29	—
Tövis érkezik	—	1,20	11,56	—

Erdély felől.

	éjjel	este
Tövis indul	8,04	1,35
Gyulafehérvár	8,40	2,14
Piski	5,52	3,59
Soborsin	8,16	6,26
Tótvár	8,37	6,42
Berzova	9,08	7,07
Konop	9,24	7,24
Radna-Lippa	9,58	7,56
Paulis	10,12	8,08
Gyórok	10,25	8,20
Glogovász	10,48	8,44
ARAD érkezik	11,00	8,56

Arad—Csaba—Nagyvárad.

	reggel	este
ARAD indul	5,18	4,35
Sofronya	5,31	4,57
Kurtios	5,44	5,17
Lőkősháza	6,00	5,41
Kétegyháza	6,18	6,20
Kigyós	6,31	6,43
Csaba	7,04	7,00
NAGYVÁRAD érkezik	9,32	—

Nagyvárad—Csaba—Arad.

	délután	reggel
NAGYVÁRAD indul	4,29	—
Csaba	7,10	7,09
Kigyós	7,24	7,24
Kétegyháza	7,40	7,47
Lőkősháza	7,59	8,14
Kurtios	8,17	8,38
Sofronya	8,30	8,53
ARAD érkezik	8,45	9,10

Arad—Temesvár.

	reggel	d. e.	este
ARAD indul	6,25	11,30	5,58
Uj-Arad	6,43	11,54	6,09
Németságh	7,05	12,19	6,27
Vinga	7,32	12,47	6,46
Orozifalva	7,48	1,04	6,58
Merczifalva	8,03	1,20	7,09
Szt.-András	8,19	1,38	7,21
TEMESVÁR érkezik	8,42	2,04	7,39

Temesvár—Arad.

	reggel	d. u.	este
TEMESVÁR indul	8,00	1,11	8,15
Szt.-András	8,20	1,39	8,45
Merczifalva	8,34	1,57	9,05
Orozifalva	8,45	2,16	9,21
Vinga	9,02	2,41	9,46
Németságh	9,17	2,58	10,07
Uj-Arad	9,34	3,31	10,30
ARAD érkezik	9,44	3,45	10,50

Uj-Szt.-Anna—Kétegyháza.

	d. e.	este
UJ-SZT.-ANNA indul	7,50	6,30
Simánd	8,22	7,01
Kisajenő-Erdőhegy	9,10	7,40
Székudvar	9,29	7,56
Sikló	9,42	8,11
Ottlaka	9,58	8,25
Elek	10,15	8,40
KÉTEGYHÁZA érkezik	10,30	8,55

Kétegyháza—Uj-Szt.-Anna.

	reggel	d. u.
KÉTEGYHÁZA indul	5,20	3,05
Elek	5,32	3,25
Ottlaka	5,41	3,37
Sikló	5,51	3,50
Székudvar	6,02	4,06
Kisajenő-Erdőhegy	6,18	4,39
Simánd	6,42	5,10
UJ-SZT.-ANNA érkezik	7,05	5,40

Mezőhegyes—Kétegyháza.

	délután	este
MEZŐHEGYES ind.	10,37	8,35
Kamarásmaj.	10,47	8,47
Nesze	10,54	8,57
Kovácsokháza	11,10	9,15
Bánhegyes	11,31	9,38
M.-Bouzás	11,51	10,00
Bánkut	12,02	10,14
KÉTEGYHÁZA érkezik	12,20	10,35

Kétegyháza—Mezőhegyes.

	délután	reggel
KÉTEGYHÁZA ind.	3,00	5,15
Bánkut	3,22	5,36
Megyes-Bodzás	3,40	5,49
Bánhegyes	4,02	6,06
Kovácsokháza	4,25	6,28
Nesze	4,39	6,34
Kamarás-maj.	4,48	6,42
MEZŐHEGYES érkezik	5,00	6,55

Arad—Szeged.

	reggel	d. e.	d. u.
ARAD indul	5,00	9,00	4,25
Szt.-Tamás	5,24	9,23	4,54
Pécska	5,48	9,36	5,20
Battonya	6,12	10,01	5,56
Tompa	6,24	10,11	6,09
Mezőhegyes	7,01	10,40	6,55
Csanád-Palota	7,22	11,00	7,22
Nagylak	7,39	11,15	7,44
Apátfalva	8,01	11,35	8,10
Makó	8,26	11,56	8,44
Kis-Zombor	8,42	12,12	9,01
SZEGED érkezik	9,33	1,00	9,57

Szeged—Arad.

	d. u.	este	reggel
SZEGED indul	2,42	6,00	3,00
Kis-Zombor	3,33	6,46	4,08
Makó	3,55	7,05	4,50
Apátfalva	4,14	7,24	5,15
Nagylak	4,34	7,45	5,42
Csanád-Palota	4,48	8,00	6,02
Mezőhegyes	5,20	8,28	7,00
Tompa	5,44	8,50	7,27
Battonya	5,58	9,02	7,42
Pécska	6,24	9,26	8,10
Szt.-Tamás	6,40	9,39	8,24
ARAD érkezik	7,05	10,00	8,50

Arad—Gurahoncz.

	reggel	d. u.
ARAD indul	6,30	5,15
Ötvenes	6,48	5,34
Zimánd-Ujfalu	6,55	5,41
Uj-Szt-Anna	7,22	6,07
Világos	7,46	6,31
Muszká-Magyarád	7,53	6,38
Pankota	8,04	6,48
Apatelek	8,37	7,21
Borosjenő	8,48	7,32
Bokszeg-Beél	9,12	7,56
Borossebes-Buttyin	9,44	8,26
Almás-Alcsill	10,13	8,55
GURAHONCZ érkezik	10,30	9,12

Gurahoncz—Arad.

	reggel	d. u.
GURAHONCZ indul	4,15	3,00
Almás-Alcsill	4,32	3,17
Borossebes-Buttyin	5,02	3,47
Bokszeg-Beél	5,31	4,16
Borosjenő	5,56	4,41
Apatelek	6,06	4,51
Pankota	6,45	5,29
Muszká-Magyarád	6,51	5,35
Világos	6,58	5,42
Uj-Szt-Anna	7,24	6,08
Zimánd-Ujfalu	7,44	6,30
Ötvenes	7,50	6,35
ARAD érkezik	8,08	6,52

Borosjenő—Csermő.

	délután	este
Borosjenő indul	9,00	7,40
Csermő érkezik	10,00	8,40

Csermő—Borosjenő.

	reggel	délután
Csermő indul	4,50	3,30
Borosjenő érkezik	5,50	4,30

Máriaczei gyomorcsépek

jeles hatású szer

gyomor minden betegségében

s felülmúlhatatlan étvágyhiány, gyomorgyengeség, rossz szagú lehellet, szelek, savanyu felbőfögés, kólika, továbbá gyomorhurut, gyomorerégés, köképződés, tulságos nyálkakepződés, sárgaság, undor és hányás, főfajás (ha az a gyomorból ered), gyomorgörcs, székszorulat, a gyomornak túlterhelése étel és ital által, giliszta, lép és máj-betegségek és aranyérből.

Védjegy. 150. 5—12.

Egy üveg használati utasítással 40 kr., dupla üveg 70 kr.

Óvás! A valódi Máriaczei gyomorcsépek sokszorosan hamisítottak és utánoztatnak. A valódiság jelét minden üveg egy vörös, a fönnebbi védjeggyel ellátott osomagolásba van burkolva, és a minden üveghez hozzáadott használati utasításon kívül meg kell jegyezve lenni, hogy az Gusek Henrik ur nyomdájában, Kremsierben nyomtatott. — Központi székhely: Brady Károly, az „örangyalhoz” címzett gyógyszerárban Kremsierben (Morvaország).

Kapható:

Török József budapesti gyógyszerész különleges ségi főraktárának aradi fiókjában.

RING LAJOS,

„Angyalhoz” címzett gyógyszerárban

Aradon, Asztalos Sándor-utca 1. sz. alatt.

7452 | 894.

8—8

Hirdetés.

A nagymélt. m. kir. belügyminiszter ur 28951 | 894. sz. a. kelt rendelete nyomán ezenel közírré tételik, hogy Arad sz. kir. város területén lakó mindazon orvosok, kik Budapesten a f. évi május 1-én kezdetét veendő heti bakteriologiai tanfolyam saját költségükön részt venni akarnak, f. é. ápril hó 25-ik napjáig a városi tisztviselői hivatalnál jelentkezzenek, hogy neveiket felterjesztani lehessen. Arad, 1894. évi április hó 17.

A városi tanács.

1868. év óta bevált szer.

BERGER-féle gyógy-

KÁTRÁNY-SZAPPAN

orvosi tekintélyek által ajánlva; Európa legtöbb államában főnyer sikerrel alkalmazták

mindennemű bőrkütegek

ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, koss és elődőkütegek, ugyasintén orvosság, ótvár, fagydag, láb-izadás, fej- és szakállkorpa ellen. A Berger-féle kátrányszappan tartalma a fa-kátránynak 40 kátrányszappanban tartalmában kétszeres, azaz 40 %-át és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrányszappanoktól lényegesen különbözik. Onal- sok elkerülése végett határozottan Berger-féle kátrányszappan megrendelése, és az ismét védjegyre való figyelmes tetés keretik. Idült bőrbetegségeknél sikerrel alkalmazták a kátrányszappan helyett a

Berger-féle gyógy-kátrány-kénszappan. Amely esetben azok jobbnak találtnak, csak a Berger-féle kátrány-kénszappan kérendő; mintha a külföldi utazatok hatá- talanokká bizonyulnának. A gyengébb kátrányszappan az **arobőr tisztítatlanságai**

eltávolítására, a gyermekeknek valamennyi fejbetegségei ellen felül- mulhatlan bőrtisztító mosás és fürdészsappan mindennapi használatra szolgál a

Berger-féle glicerín-kátrányszappan 30% glicerint tartalmazó és üdítő illattal.

Az minden fajta kátrányszappantól különösen kiemelendő: **Bence-szappan** a bőr áramítására, **berax-szappan** pattanások ellen, **carbol-szappan** a bőr simítására himlőbolygók és mint fertőtlenítő szappan, **lehtyel-szappan** rhuma és arcvörösség ellen, **szepi-szappan** igen hatásos, **Tannin-szappan** lábizadás és hajkihullás ellen; **fog-szappan** a legjobb fogtisztító szer. A többi Berger-féle szappanokat illetőleg találunk a röpiratokra. Csak Berger-féle szappanokat kell venni, mintha esetlegesen hatástalan szappanok vannak. Gyár és főraktár: G. Heil & Comp. Troppan- vármegyében, a szászországi Gyöngyös városában 1888.

Kapható Aradon:

Rozsnyay Mátyás, Kiss István, Ring Lajos és Demkó Géza urak gyógyszerárában, különben pedig a magyarországi legtöbb gyógyszerárakban. 338 3—6

Arad szabad királyi város polgármesterétől.

79 | 894. pm.

51 9—02

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönsége részéről köz- hírré tételik, hogy a városi árvapénztárból és a város által kezelt alapokból törlesztési köl- csönök vehetők.

Fizetendő évenként: 23 évi törlesztésre 8% a melyből tőke törlesztésre esik 2%, 26 fél évi törlesztésre 7 1/2%, melyből tőke törlesztésre 1 1/2% fordítatik. 32 évi törlesztésre 7%, amely- ből a tőketörlesztésre 1% számoltatik el. A kölcsönvevők jogában áll kölcsönt a tör- lesztési időn belül is félévi felmondásra a fél- évi kamat különbözet megtérítése mellett visszafizetni.

Arad 1894. január 10.

Salacz Gyula,

királyi tanácsos polgármester.

M. kir. államvasutak. Üzletvezetőség Arad.

8100/I. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak szolnoki osztálymérnökségénél egy irodaszolgái állás üresedett meg, melylyel 210 frt azaz kétszáz- tiz forint évi fizetés, 60 frt lakbér és szolgál- lati ruházat élvezete van egybekötve.

A polgári alkalmazásra jogosító hadügyi vagy honvédelmi miniszteri igazolvánnyal el- látott kiszolgált katonai altisztek az ily álla- sok betöltésénél elsőbbséggel bírván, felhívjuk azon altiszteket, kik az 1873. évi II. törvény- czikk értelmében jogosultsággal bírnak és pá- lyázni óhajtanak, hogy emittet igazolvánnyal felszerelt folyamodványukat, melyben a va- suti szolgálatra képesítő, 35 évet meg nem haladó koron, ép- és egészséges testszerkeze- ten kívül a magyar nyelv szóval és írásban, a számolás elemeiben való jártasság, valamint a magyar honpolgárság kellően igazolandó, következő czim alatt: „A magyar kir. állam- vasutak üzletvezetőségének Aradon” legké- sőbb f. é. május 15-ig terjeszték be, mint- hogy az ezen napon tul beérkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Arad, 1894. ápril hó 6.

Az üzletvezetőség.

Rozsnyay Mátyás

gyógyszerára

és művegytani laboratoriuma

Aradon, Szabadságtér.

Szívesen ajánkozik minden bárhol és bárki által hirdetett gyógyszer-különlegesség beszerző- sére, s készletben tart következő megbízható ha- tásu szereket:

Chinin-cukor és Chinin csokoládé gyermekeknek ható hideglelés elleni szer, melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók pályadíjjal koszorúztak. Mind az ő- világrészben el van terjedve. Egy darab 6 kr.

Misera-cseppek dr. Hager javított receptje szerint, legmegbízhatóbb szeg hideglelés ellen felnőttek számára. Egy üveg 76 kr.

Circassian Biztos hatású és ártalmatlan szerekből összeállított hajfestőszőr — Egy üveg 1 frt 40 kr.

Dr. Brnatzik fogcseppeje Bármely fogfájást azonnali meggyógyítására. 1 üveg 35 kr. A Rozsnyay-féle

Serail-arczkenőcs. Az arcon mutatkozó szeptik, szeptik, pattanások és májfoltok elűzésére a legalkalmasabb szer, mely bőrt szépit hatásában minden más szert felülmúl. Egy ki- tégely 70 kr. és egy nagy tégely 1 frt.

Anosmin. A lábizzadás, és, feltörés ellen biztosan használható. Egy üveg 50 kr.

Valóditokaji bor. Kiváló minőségűek, dr. Szabó Gyula nek 3 és frt. világhírű pincéjéből. Ára 1 üveg,

Ménesi aszúbor. Egy 35 centil. üveg 1 frt 50

Chinabor 2% Chinintartalommal. Egy 30 centiliteres üveg 1 frt.

Vasas Chinabor 2% Chinin és vasoxrdtartalommal. Egy 30 centiliteres üveg 1 frt.

Pepsinbor 4.5% tartalommal. Egy 20 centiliteres üveg 1 frt.

Üvegmaró tinta. Egy üveg 1 frt.

Salon-bengáli tüzek. Fűt és szag nélküli, vörös, fehér és sárga színben. Egy kr 2 frt.

Magnesium fáklyák 150 normal gyertya- égő, 1 drb 60 kr. 12 perczig égő, 1 drb 1 frt 10 kr. 24 perczig égő, 1 drb. 2 frt 10 kr.

Iroda tintapor. (Fekete vagy violaszinben) 1 adag 1/2 literre 10 kr.

Dr. Kepes fagybalsama. A megfagyott kezet vagy lábát 3—4 nap alatt bisto- san meggyógyítja. Egy tégely ára 40 kr.

Lang rheuma ellenes szere Mindenfél- ből eredt rheumás és csusos fájdalemak ellen igen híres és keresett szer. Egy üveg ára 30 kr.

Dr. Kelen köhögés elleni pora mely mindenfélle- g, köhögést biztosan gyó- gyít. Ára 40 kr.

Mindezen gyógyszerök — a pakolási csekély költségek hozzáadásával — bárhova posta útján is elküldetnek. U. ancak ezen gyógyszerárban minden vegyvisz gá- lára megbízásunk elfogadtnak és lelkiismeretesen telje- sítettnak. 10 7—12

Elismert legtisztább

alkalikus

KRONDORFI SAVANYVIZ

asztali-

és

gyógyvíz

orvosi tekintélyek tapasztalata szerint kiváló gyógyha- tással bír köhögés és rekedtségnél, tüdő-, gyomor- és hólyaghurutnál.

Borral vegyítve felséges ital.

Kapható ARADON minden fűszerkereskedésben.

Magyarországi főraktár: Bauer Lajos és testvére Budapest, Arany János-utca 9. szám. 426 1—8